

● **הקו התקיף של הממשלה נגד ערביי ישראל עוד יוחמר.** על קו "היד החזקה" הוחלט עוד לפני המאורעות האחרונים, עלידי שלוש האנשים המנהלים כיום, למעשה, את חיי הערבים בארץ: דויד בן-גוריון, יעצו אורי לובראני ואבא חושי. לעומת זאת מתנגד לקו זה היועץ הקודם של ראש הממשלה לענייני ערביים, זיאמה דיבון, שהתפטר אחרי שלא נתקבלה דרישתו לליברליזציה. כן מתנגד לקו זה מנגנון החושך, הסבור כי הוא מזיק לבסתון המדינה. מתנגד נוסף: משה שרת, שהסתלק מכל פעילות מטעם מפא"י ברחוב הערבי.

● **צפה נכ להתנגשות בין הכת הבסתחוניסטית לבין משרד החינוך על נישא זה.** משרד החינוך סבור כי המאורעות האחרונים נעצו סכין בגב גולדה מאיר, העומדת בראש משלחת ישראל באר"ם, ושמצבה קשה גם בלאו הכי, מאחר שכמעט כל האומות מגנות את עמדת ישראל בשאלת הפליטים.

● **אם לא תורכב במהרה קואליציה ממשלתית, עשויה לצוץ רשמית הצעה של קואליציית נירי-על-תנאי.** הכוונה להקמת ממשלה של ארבע המפלגות, חרות והאגודה, שלא לטוח ארוך, תוך מגמה מוצהרת מראש שתשמש רק יום אחד כמשלה סידרה, תפעל לאחר מכן כממשלת מעבר במשך זמן בלתי-מוגבל. בצורה זו יוצאו מידי מפא"י מכשירי השלטון עד להקמת ממשלת קבע אמיתית.

● **כנגד זה עדיין קיימת במפא"י התוכנית ההפיכה:** להקים

העם האויב הפנימי

יש שתי דרכים קלאסיות, בהן יכול מישהו כותל לנסות להציל את עצמו. המשטר יכול להפנות את זעם עמו נגד האויב החיצוני, לצאת למלחמה או לגרום לתקריות על הגבול. מול פני האויב המשוך תף יתלכד העם, ישכח את עוונות מושליו וייתייב מאחוריהם בהתלהבות. המשטר יכול גם להפנות את זעם עמו נגד האויב הפנימי — כל אויב פנימי שהוא. אין דבר קל יותר מאשר להקים את ההמונים, ובייחוד את ההמונים המדוכאים והמקופחים ביותר, נגד מיעוט כלשהו, לאור מ, דתי או לשוני. כאשר קמים ההמונים על המיעוט, הם שוכחים את כשלונות ממי שלתם. שוט מיעוט בעולם אינו יודע זאת יותר טוב מאשר המיעוט היהודי, שנפל כימעט בכל דור קורבן לתחבולה עתיקה זו.

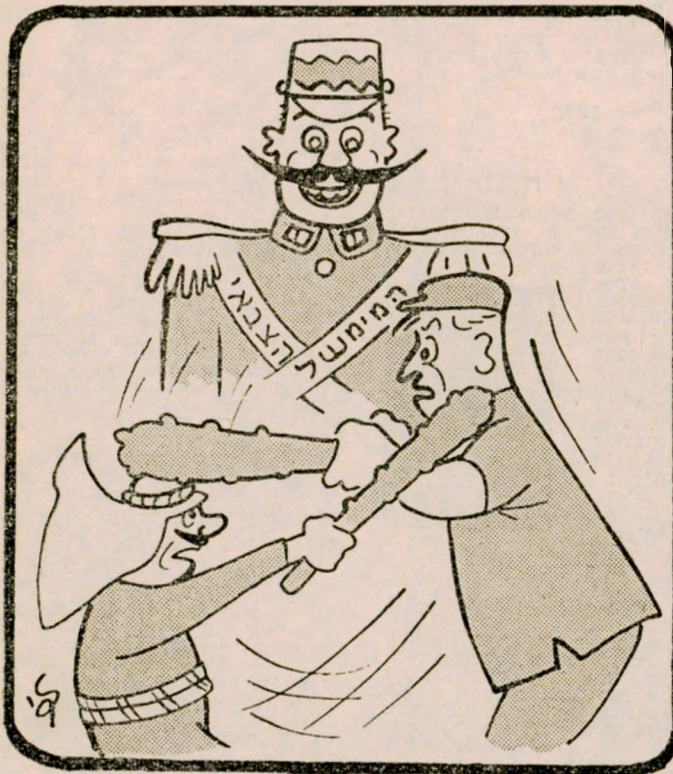
ערב הבחירות לכנסת החמישית, כאשר חששה הכת הבסתחוניסטית של דויד בן-גוריון וחבר מרעיו בפני תבוסה גדולה, פרצה שורה של תקריות על הגבול, אולם הן פסקו במהרה. המעצמות הגדולות, ובייחוד ארצות הברית של הנשיא קנדי, אינן

חיות יריבויה ולהחליש את רעיון "קואליציית נירי", מאחר שהמאורעות הבליטו היטב את הניגודים המהותיים בין מפלגה כמו מפ"ם לבין מפלגה כמו חרות.

● הצדיקו המאורעות, כביכול, את קיום הממשלה הצבאי והחלישו את החלטת מפ"ם לגות הרוח לבטלו מייד. ביטול הממשל הצבאי פירושו, למעשה, ביטול חוקי-החירום וחוקי-הבסתון השונים, שהם חלק חיוני של מישטר הכת הבסתחוניסטית.

● חינוך המאורעות את טענות הבסתחוניסטים כי אי אפשר להחזיר פליטים ערביים לישראל. אם ערביי ישראל הם אויבי ה"מדינה, הרי שיוף הוא להגדיל את מתנם.

● **בית הזכויות.** יתכן כי האחריות היעילה למאורעות רובצת דהקא על יריבות מפא"י, אשר השאירו בידה את כל מכשירי השלטון, באיטלה של "ממשלת מעבר". היתה זאת איהלת להניח כי הכת הבסתחוניסטית תתיר על השלטון ללא קרב נואש. כמה מיריבות מפא"י אמנם הבינו זאת, אך הן הקדישו את תשומת-לבן רק לאפשרות של הפיכה צבאית, מן הסוג שהוצעה לבן-גוריון בשנת 1955 עלידי נערינו. הן לא לקחו בחשבון כי הכת תוכל להשיג את איתה המטרה בצורה פשוטה יותר, תוך שימוש יעיל במכשירי-הבסתון.

ספטמבר 1961

אוגוסט 1961

לקח השבוע הוכיח דבר אחד: אין בסחון למוקרטיה הישראלית, כל עוד נמצאים מכשירי-הבסתון באופן בלעדי ביד הכת. אסור לנהל משאומתן עם מפא"י אלא אחרי שמכשירים אלה הוצאו מידיה. אחרת יכול לחזור בכל עת המחזה המביש ביותר של השבוע: הפיכת ממשלת ישראל להעדת בובות, השמה אוטומטית את חותי-המדינה שלה על מעשי הכת הבסתחוניסטים. מבלי שתהיה לה כל אפשרות לשלוט עליהם, או אף לבדוק אותם אחר מעשהיה. הופעת שלושת ראשי השרותים הכניעה גם את אנשי האופוזיציה, שאין להם שום הכשרה צבאית וממילא אינם מסוגלים אלא לאמר אמן אחר הדעת הבסתחוניסטים — הודעת מחפירה בתוכנה, שאף לא מצאה לנחוק להכיע צער כלשהו.

הקואליציה

שכרו את הכיסים

לא יתכן שי נאה יותר לדויד בן-גוריון, ליום הולדתו ה-75, כאשר ממשלה חדשה (המשך בעמוד 6)

● גופים שונים במדינה תבעו השבוע לערוך חקירה רשמית בנוסבות הריגתם של החמישה, ובפעולות מוסדות הבסתון לאחר מכן. בין הדורשים: מק"י והפעולה השמית. לעומת זאת ניכנה מפ"ם לכח הבסתחוניסטית, ויתרה על הדרישת.

מעוניינות בהתלקחויות העשויות לפתוח את הפתח בפני מלחמת-העולם. השבוע, כאשר הכת הבסתחוניסטית לחמה על עצם קיומה וחיה בזירה המדינית הישראלית, החלה השתלשלות-דמים מסוג אחר. חמשה נערים ערביים נהרגו על הגבול, מהומות פרצו ברחבי היישוב הערבי במדינה, ובכמה מקומות החל ההמון העברי קם על הערבים כדי לעשות בהם שפטים (ראה הנידון וכתבה).

לפנינו נוכח האזרח הישראלי לדעת כי עומדת לפניו סכנה נוראה — האויב הפנימי. **שבועה במכה אחת.** מי היה מעוניין בהשתלשלות זו? התשובה על שאלה זו היתה ברורה כאור השמש, שורחה השבוע בשמי ישראל אחרי כמה מטרות ראשוניות: הכת הבסתחוניסטית.

הודות לתקריות השבוע זכתה כת זו, בשעתה הקשה ביותר, במספר רב של יתרונות בעת ובעונה אחת. בין השאר:

- הסחיו המאורעות את דעת ההמונים מן המאבק הקשה סביב הקמת הקואליציה, בה היה מצבה של מפא"י בכל רע.
- יצרו המאורעות לחץ חזק על שאר המפלגות לסיים את המשאומתן, תוך כניעה למפא"י. השבוע אפשר היה לשמוע ברחוב פסוקים כגון: "בזמן שהעסקנים מתקוטטים, הורסים הערבים את המדינה...".
- סיפחו המאורעות מחדש אחירה-שלישית שעת-חירום, ובזאת נתנו נשק בידי הבסתחוניסטים, המתנגדים לכל פיקוח יעיל על מערכת-הבסתון.
- איפשרו המאורעות למפא"י לפצל את

בעזרת המפד"ל ממשלה של 60 קולות שתחזיק מעמד יום אחד, תכהן לאחר מכן כממשלת מעבר במשך זמן בלתי-מוגבל, תוך סילוק כל שאר המפלגות ממשרדי הממשלה.

● **נראה כי מפא"י מתקדמת לקראת טיהור כפול.** מעמדות

ההשפעה יסולקו גם חסידיו לבון וגם חלק מנערי-החצר. מרכז-הכובד במפלגה יעבור לקבוצה האמצעית, הכוללת את אשכול, גולדה מאיר, זיאמה ארן ומרדכי נמיר. הנענים העיקריים יהיו משה דיין, אבא אבן ויוסף אלמוגי, וגם משה שרת.

● **מפא"יניק יצפויה לו אפתעה בלתי-ניקומה הוא אהרון בקר.** בקר זכה מן ההפקר עם סילוקו של פנחס לבון מתפקיד מזכיר ההסתדרות, אך לא הוכיח את עצמו בתפקידו. במפא"י מתבשרת הדיעה כי יש למסור את תפקיד מזכיר ההסתדרות לאישיות חזקה ומנוסה יותר.

● **לפי החלטת מזכירות מפא"י ינסו יוחר סמירנסקי, נתן אהרמון ואנשים מצמרת בית ברל, לארגן את אנשייה-הרוח במפלגות השמאל לפעולות-הפיכה בקואליציה שמאלית.** אלתרמן וסמירנסקי יפנו בשיחות אישיות לעסקנים מהשורה השנייה, לצעירים ולאלה החשים את עצמם אנטי-דוח, ינסו לשכנע אותם לפנות להנהגות מפלגותיהם בתכייה זו. מועמדים בטוחים להצטרפות: חיים גורי וברל רפסוד מאחדות העבודה שהביעו מעל דפי למרחב את תמיכתם בקואליציה פועלית והתנגדותם לקואליציית-ניר.

● **במקביל ינסו שני הסופרים המפא"יים לזוהם הוצאת ברזו שי אנשיריח בעד קואליציות פועליות.**